

คำวินิจฉัยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร
สาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย
ที่ สค ๒๗/๒๕๕๙

เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเอกสารการส่งตัวผู้ป่วย

ผู้อุทธรณ์ : นาย ก.

หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบ : สำนักงานปลัดกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

อุทธรณ์เรื่องนี้ได้ความว่า นาย ก. ผู้อุทธรณ์ ได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๕๘ กราบเรียนนายกรัฐมนตรี ขอเอกสารทุกฉบับที่เกี่ยวข้องกับการส่งตัวน้องชายชื่อ นาย ข. ผู้ป่วยโรงพยาบาล สมเด็จพระเทพฯ ไปยังสถานสงเคราะห์คนไร้ที่พึ่งทับกวาง จังหวัดสระบุรี สังกัดกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

สำนักงานปลัดกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์มีหนังสือ ที่ ๐๒๐๑/๘๐๙๘ ลงวันที่ ๓ กันยายน ๒๕๕๘ แจ้งผู้อุทธรณ์ว่า ข้อมูลที่ร้องขอเป็นเอกสารทางราชการ ไม่สามารถเปิดเผยได้ตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ และมีใช้ข้อมูลข่าวสารที่หน่วยงานของรัฐต้องจัดไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจสอบ ขอสำเนา ไม่ว่าจะมีส่วนได้เสียเกี่ยวข้องหรือไม่ก็ตาม ตามมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ และผู้อุทธรณ์ไม่สามารถแจ้งวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน จึงไม่สามารถมอบเอกสารดังกล่าวได้

ผู้อุทธรณ์มีหนังสือลงวันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๕๘ ถึงประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานดังกล่าว

คำวินิจฉัย ที่ สค ๒๗/๒๕๕๙

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดิน และการบังคับใช้กฎหมายได้พิจารณาคำอุทธรณ์ และเหตุผลในการไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของสำนักงาน ปลัดกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ประกอบเอกสารที่เกี่ยวข้องแล้ว ข้อเท็จจริงสรุปได้ว่า ผู้อุทธรณ์เป็นพี่ชายของนาย ข. เดิม นาย ข. ทำงานอยู่กับผู้อุทธรณ์ที่สหรัฐอเมริกา ต่อมา นาย ข. มีลักษณะไม่ชอบทำงานและกลับมาอยู่ที่ประเทศไทย เมื่อผู้อุทธรณ์กลับมาเมืองไทยจึงทราบว่า นาย ข. ไปรักษาตัวอยู่ที่สถาบันจิตเวชศาสตร์สมเด็จเจ้าพระยาเนื่องจากสับสนหูรูด และไม่ค่อยกินยาที่ สถาบันจิตเวชศาสตร์ฯ จำให้ ต่อมา น้องสาวของผู้อุทธรณ์ซึ่งพักอาศัยอยู่ด้วยกัน ไปติดต่อสถาบันจิตเวช ศาสตร์ฯ เพื่อส่งตัวนาย ข. ไปอยู่ที่สถานสงเคราะห์คนไร้ที่พึ่งทับกวาง จังหวัดสระบุรี ซึ่งผู้อุทธรณ์ทราบมา ว่า สภาพแวดล้อมไม่เหมาะสมที่จะส่งตัวนาย ข. ไปรักษาผู้อุทธรณ์จึงติดต่อสถาบันจิตเวชศาสตร์ฯ เพื่อไม่ให้ส่งตัวนาย ข. ไปยังสถานสงเคราะห์คนไร้ที่พึ่งทับกวาง แต่ปรากฏว่า อีก ๒ - ๓ วันต่อมา นาย ข. หายไป ผู้อุทธรณ์ทราบภายหลังว่าอยู่ที่สถานสงเคราะห์คนไร้ที่พึ่งทับกวางแล้ว จึงไปเยี่ยมและขอรับตัว นาย ข. กลับมาดูแลที่บ้าน สาเหตุที่ผู้อุทธรณ์ต้องขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการส่งตัวและการ รักษาพยาบาลของนาย ข. เพื่อที่จะได้ประกอบคำร้องต่อศาลสั่งให้ผู้อุทธรณ์เป็นผู้อนุบาล/ผู้พิทักษ์นาย ข. เพื่อจะได้ดูแลให้นาย ข. กระทำการโดยพลการอีก เช่น ปัญหาการโอนที่ดินแปลงหนึ่งซึ่งบิดาของผู้ อุทธรณ์ใส่ชื่อนาย ข. ถูกรวมสิทธิ์แทน แต่มีการโอนที่ดินแปลงนี้ไปแล้วบางส่วน ในการยื่นคำร้องต่อศาล เป็นผู้อนุบาล/ผู้พิทักษ์ครั้งนี้ น้องสาวของผู้อุทธรณ์ ๒ คน ซึ่งเป็นพี่สาวและน้องสาวของนาย ข. ได้ยื่น คัดค้านต่อศาลว่า นาย ข. ยังไม่มีอาการถึงขั้นไร้ความสามารถ/วิกลจริต ผู้อุทธรณ์จึงต้องขอข้อมูลข่าวสาร เพื่อไปแสดงต่อศาลประกอบคำร้องดังกล่าว

ในชั้นพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคมฯ ผู้แทน สถานสงเคราะห์คนไร้ที่พึ่งทับกวาง เข้าชี้แจงข้อเท็จจริงสรุปความได้ว่า สถานสงเคราะห์ฯ ได้รับตัว นาย ข. เข้าดูแลเมื่อ ๒๓ กันยายน ๒๕๕๖ โดยนาย ข. มีอาการช่วยเหลือตัวเองได้เหมือนปกติ และขอ ช่วยงานทำอาหาร โดยบอกว่า เคยทำอาหารมาก่อน นาย ข. ไม่เคยร้องขอกลับบ้าน หรือขอออกจากสถาน สงเคราะห์ฯ มีความสุขดี แต่แอบสับสนหูรูดบ้างครั้ง ต่อมาผู้อุทธรณ์ได้มาติดต่อขอรับตัวนาย ข. กลับ โดย อ้างว่าเป็นพี่ชาย เมื่อนาย ข. ยินยอมกลับไปด้วย สถานสงเคราะห์ฯ จึงอนุญาตให้กลับไปเยี่ยมบ้านได้ เมื่อ ครบกำหนดผู้อุทธรณ์ไม่ได้นำตัวนาย ข. กลับมาอีก และได้มาติดต่อขอรับเอกสารของนาย ข. สถาน สงเคราะห์ฯ จึงให้สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน และสำเนาทะเบียนราษฎร ต่อมาผู้อุทธรณ์ติดต่อขอรับ เอกสารการส่งตัวของสถาบันจิตเวชศาสตร์สมเด็จเจ้าพระยา โดยไม่ระบุเหตุผลในการนำเอกสารไปใช้ สถานสงเคราะห์ฯ จึงปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าวเพื่อเป็นการ

คำวินิจฉัย ที่ สค ๒๗/๒๕๕๙

คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของคนไร้ที่พึ่ง ตามพระราชบัญญัติการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง พ.ศ. ๒๕๕๗ และ จรรยาบรรณของนักสังคมสงเคราะห์ ตามพระราชบัญญัติวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ พ.ศ. ๒๕๕๖

ผู้แทนสถาบันจิตเวชศาสตร์สมเด็จเจ้าพระยา เข้าชี้แจงข้อเท็จจริงต่อคณะกรรมการฯ สรุปความได้ว่า นาย ข. เป็นคนไข้นอกของสถาบันจิตเวชศาสตร์ฯ มีอาการทางจิต ติดบุหรืรุนแรง มาตรวจรักษาที่สถาบันจิตเวชศาสตร์ฯ เป็นประจำทุกเดือน โดยพบแพทย์ทุกครั้ง ต่อมานาย ข. พร้อมด้วยน้องสาวมาติดต่อขอส่งตัวนาย ข. ไปรักษาตัวที่อื่น เนื่องจากบุตรชายของน้องสาวนาย ข. เริ่มมีพฤติกรรมทางอารมณ์รุนแรงขึ้น และขกต๋อยนาย ข. ซึ่งนาย ข. ยินยอมสมัครใจไปรักษาตัวที่อื่น สถาบันจิตเวชศาสตร์ฯ จึงติดต่อสถานพยาบาลและปรากฏว่าสถานสงเคราะห์คนไร้ที่พึ่งทักทวงสามารถรับนาย ข. เข้ารับการดูแลได้โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย และนาย ข. ก็ยินยอมที่จะเข้ารับการดูแลที่สถานสงเคราะห์คนไร้ที่พึ่งทักทวง สถาบันจิตเวชศาสตร์ฯ จึงส่งตัวนาย ข. ให้สถานสงเคราะห์คนไร้ที่พึ่งทักทวงตามหนังสือที่ สธ ๐๘๐๙/๔๒๗๔ ลงวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๕๖ และสถานสงเคราะห์คนไร้ที่พึ่งทักทวงได้รับตัวไว้เมื่อวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๕๖ โดยเอกสารส่งตัวประกอบด้วย (๑) หนังสือส่งตัวฉบับดังกล่าว ซึ่งปรากฏชื่อผู้ป่วยรายอื่นอีก ๓ ราย (๒) ประวัติส่วนตัว ประวัติครอบครัว และประวัติการเจ็บป่วยของนาย ข. (๓) หนังสือรับทราบระเบียบ ข้อปฏิบัติ การเข้ารับบริการ ซึ่งเขียนโดยนาง ค. น้องสาวของนาย ข. ข้อมูลข่าวสารที่ผู้อุทธรณ์ขอและสถาบันจิตเวชศาสตร์ฯ เห็นว่าไม่ควรเปิดเผยคือ ประวัติส่วนตัว ประวัติครอบครัว และประวัติการเจ็บป่วยของนาย ข. ซึ่งมีประกาศคณะกรรมการควบคุมการประกอบโรคศิลปะ ประกาศสิทธิผู้ป่วย ๑๐ ประการ ให้ความคุ้มครองไม่ต้องเปิดเผย ประกอบกับ เป็นการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของคนไร้ที่พึ่งตามพระราชบัญญัติการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง พ.ศ. ๒๕๕๗ และจรรยาบรรณของนักสังคมสงเคราะห์ ตามพระราชบัญญัติวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ พ.ศ. ๒๕๕๖

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดิน และการบังคับใช้กฎหมายพิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์คือ เอกสารการส่งตัวนาย ข. ผู้ป่วยสถาบันจิตเวชศาสตร์สมเด็จเจ้าพระยา ไปยังสถานสงเคราะห์คนไร้ที่พึ่งทักทวง ซึ่งประกอบด้วยข้อมูลข่าวสารจำนวน ๓ รายการคือ ข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๑ หนังสือของสถาบันจิตเวชศาสตร์สมเด็จเจ้าพระยา ที่ สธ ๐๘๐๙/๔๒๗๔ ลงวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๕๖ ส่งตัวนาย ข. ไปยังสถานสงเคราะห์คนไร้ที่พึ่งทักทวง เป็นหนังสือราชการในการปฏิบัติราชการตามปกติ จึงเปิดเผยให้ผู้อุทธรณ์ทราบได้ แต่เนื่องจากหนังสือฉบับดังกล่าวปรากฏรายชื่อผู้ป่วยรายอื่นอีก ๓ ราย การเปิดเผยรายชื่อ

คำวินิจฉัย ที่ สค ๒๗/๒๕๕๙

ผู้ปวยรายอื่นจะเป็นการรุกร้าสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควร ตามมาตรา ๑๕ (๕) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ จึงให้ปกปิดรายชื่อผู้ปวยรายอื่น ส่วนข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๒ หนังสือรับทราบระเบียบ ข้อปฏิบัติ การเข้ารับบริการ เป็นเอกสารการปฏิบัติราชการตามปกติ ไม่มีเหตุตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน ที่จะปกปิดข้อมูลข่าวสารดังกล่าว จึงเปิดเผยให้ผู้อุทธรณ์ทราบได้ สำหรับข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๓ แบบประวัติส่วนตัว ประวัติครอบครัว และประวัติการเจ็บป่วยของนาย ข. เป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลของนาย ข. ซึ่งได้รับการคุ้มครองมิให้เปิดเผยตามพระราชบัญญัติการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง พ.ศ. ๒๕๕๗ และสิทธิผู้ปวย ๑๐ ประการ ตามประกาศคณะกรรมการควบคุมการประกอบโรคศิลปะ ประกอบกับข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลดังกล่าว หน่วยงานของรัฐจะเปิดเผยโดยไม่ได้รับความยินยอมเป็นหนังสือจากเจ้าของข้อมูลมิได้ และไม่เข้าข้อยกเว้นตามมาตรา ๒๔ (๑) – (๘) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ จึงต้องห้ามมิให้เปิดเผย

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย จึงวินิจฉัยให้สำนักงานปลัดกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เปิดเผยข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๑ หนังสือของสถาบันจิตเวชศาสตร์สมเด็จพระยา ที่ สธ ๐๘๐๙/๔๒๗๔ ลงวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๕๖ โดยปกปิดรายชื่อผู้ปวยรายอื่น และเปิดเผยข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๒ หนังสือรับทราบระเบียบ ข้อปฏิบัติ การเข้ารับบริการ พร้อมให้สำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องแก่ผู้อุทธรณ์ สำหรับข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๓ ไม่ต้องเปิดเผย

นายชัยรัตน์ มาประณีต

หัวหน้าคณะที่ ๒

พลเอก สุพิทย์ วรอุทัย

กรรมการ

ศาสตราจารย์เกียรติคุณ เทพ หิมะทองคำ

กรรมการ

คำวินิจฉัย ที่ สค ๒๗/๒๕๕๙

นายพลประโยชน์ ชัยเกียรติ

กรรมการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ปราโมทย์ ประจนปัจจนึก

กรรมการ

นางธิดา ศรีไพพรรณ

กรรมการผู้รับผิดชอบสำนวนอุทธรณ์

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

วันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๕๙